

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВІЗУАЛЬНА АНАЛІТИКА»

Лектор курсу			Ятченко Володимир Феодосійович , доктор філософських наук, професор, професор кафедри економіки підприємств та соціальних технологій		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу в Moodle		e-mail: ptbd_dut@ukr.net ; сторінка курсу в Moodle – http://dl.dut.edu.ua/ course/view.php?id=1195	
Галузь знань			05 Соціальні та поведінкові науки		Рівень вищої освіти		бакалавр	
Спеціальність			054 Соціологія		Семестр		5	
Освітня програма					Тип дисципліни		Вибіркова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	
	5	150	18	-	22	-	110	

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета курсу:	формування здатності студентів самостійно планувати дослідження з візуальної аналітики, вибирати адекватні методи для дослідження особливостей особистості, проводити, виявляти та вивчати особистісні якості, індивідуально-психологічні та психофізіологічні особливості людини.
Компетентності відповідно до освітньої програми	
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо ЗК13. Здатність розробляти проекти та управляти ними.	Hard-skills / Спеціальні компетентності (СК)
	СК03. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому. СК04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач. ПРН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів.	

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1 «ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ВІЗУАЛЬНОЇ АНАЛІТИКИ»			
Тема 1. <i>Історія розвитку візуальної аналітики як науки</i> Знати: підходи до розуміння феномену візуалізації. Вміти: розпізнавати візуальні символи.	Лекція 1.	1	Лекція-візуалізація

<p>Формування компетенцій: ЗК 01, ЗК 06, СК 04 Результати навчання: ПРН 04 Рекомендовані джерела: 1,3,5</p>	Практичне заняття 1.	5,5*	Усне опитування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання
<p>Тема 2. Місце візуальної аналітики в системі наукових знань: соціальні та етичні аспекти. Знати: ключові складові візуального аналізу. Вміти: визначати особливості візуальних спостережень. Формування компетенцій: ЗК 01, ЗК 06, СК 03 Результати навчання: ПРН 04 Рекомендовані джерела: 4,5,6,</p>	Лекція 2.	1	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 2.1.	5,5*	Усне опитування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання
	Практичне заняття 2.2.	5,5	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (авторська ділова гра)
<p>Тема 3. Методи та методики візуального аналізу Знати: основні методи та методики візуальної аналітики. Вміти: розпізнавати методи та методики візуальної аналітики. Формування компетенцій: ЗК 01, ЗК 06, СК 03 Результати навчання: ПРН 04 Рекомендовані джерела: 4,5,6,</p>	Лекція 3.	1	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 3.	10	Навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання Проведення модульного контролю № 1 Сутність, стратегія та тактика інформаційних маніпуляцій
<p>Тема 1. Історія розвитку візуальної аналітики як науки</p> <p>Тема 2. Місце візуальної аналітики в системі наукових знань: соціальні та етичні аспекти.</p> <p>Тема 3. Методи та методики візуального аналізу</p>	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика візуального аналізу. 2. Класифікація методів візуального аналізу. 3. Формалізовані та малоформалізовані методи візуального аналізу. 4. Принципи і можливості використання спостереження у візуальному аналізі. 5. Форми спостереження. 6. Переваги та недоліки методів візуального аналізу. 7. Спостереження в практичній роботі соціолога. 7. Надійність процедури візуального аналізу.
Розділ 2. «ОСНОВИ ВІЗУАЛЬНОЇ АНАЛІТИКИ ДОСЛІДЖЕНЬ»			
<p>Тема 4. Основні етапи візуального дослідження. Знати: Основні етапи візуального аналітичного дослідження Вміти: ділити візуальне дослідження на етапи. Формування компетенцій: ЗК 06, ЗК 13, СК 03 Результати навчання: ПРН 04, ПРН 10 Рекомендовані джерела: 1,2,6</p>	Лекція 4	1	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 4	5,5*	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (авторська ділова гра)

<p>Тема 5. <i>Репрезентативність візуального аналізу.</i> <u>Знати:</u> основні принципи репрезентативності <u>Вміти:</u> розробляти візуального дослідження <u>Формування компетенцій:</u> ЗК 01, ЗК 06, ЗК 13, СК 04 <u>Результати навчання:</u> ПРН 04, ПРН 10 <u>Рекомендовані джерела:</u> 1,2,4</p>	Лекція 5	1	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 5.	5,5*	Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання
<p>Тема 6. <i>Наочне представлення результатів візуальних аналітичних дослідження.</i> <u>Знати:</u> універсальні методи ефективної протидії маніпуляціям. <u>Вміти:</u> розробляти стратегію протидії маніпулятивним технологіям. <u>Формування компетенцій:</u> ЗК 01, ЗК 06, ЗК 13, СК 04 <u>Результати навчання:</u> ПРН 04, ПРН 10 <u>Рекомендовані джерела:</u> 1,2,4</p>	Лекція 6.	1	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 6.	10*	Навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання Проведення модульного контролю № 2 <i>Практика протидії маніпулятивним технологіям</i>
<p>Тема 4. Основні етапи візуального дослідження. Тема 5. Репрезентативність візуального аналізу. Тема 6. Наочне представлення результатів візуальних аналітичних дослідження.</p>	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Процес візуальної діагностування. 2. Структурні елементи візуальної аналітики. 3. Основний етап: підготовка і організація візуального дослідження. 4. Фази візуального діагностування. 5. Визначення завдань, гіпотези, об'єкту, предмету та мети візуального аналізу. 6. Поняття генеральної сукупності та вибірки. 7. Планування й організація процесу дослідження.
Розділ 3 «ПРИЙОМИ ЗАСТОСУВАННЯ ВІЗУАЛЬНОЇ АНАЛІТИКИ В ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ»			
<p>Тема 7. <i>Конкретні методики візуальних спостережень.</i> <u>Знати:</u> основні методи візуальної аналітики. <u>Вміти:</u> обирати оптимальні методики конкретних візуальних досліджень <u>Формування компетенцій:</u> ЗК 01, ЗК 06, ЗК 13, СК 04 <u>Результати навчання:</u> ПРН 04, ПРН 10 <u>Рекомендовані джерела:</u> 1,2,3</p>	Лекція 7	1	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 7	5,5*	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 8. <i>Використання технологій візуальної аналітики у повсякденному житті.</i> <u>Знати:</u> особливості використання технологій візуальної аналітики у повсякденному житті. <u>Вміти:</u> використовувати метод візуального спостереження в повсякденному житті. <u>Формування компетенцій:</u> ЗК 01, ЗК 06, ЗК 13, СК 04 <u>Результати навчання:</u> ПРН 04, ПРН 10 <u>Рекомендовані джерела:</u> 1,4,5,6</p>	Лекція 8.		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 8.1	1	Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, проведення гри у невеликих групах
	Практичне заняття 8.2	5,5* 5,5*	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни

<p>Тема 9. Критерії визначення якості проведення візуального дослідження. <u>Знати</u>: критерії визначення якості проведення візуального дослідження. <u>Вміти</u>: якісно проводити візуальне спостереження. <u>Формування компетенцій</u>: ЗК 01, ЗК 06, ЗК 13, СК 03 <u>Результати навчання</u>: ПРН 04, ПРН 10 <u>Рекомендовані джерела</u>: 1,4,5,6</p>	Лекція 9	1	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
<p>Тема 7. Конкретні методики візуальних спостережень. Тема 8. Використання технологій візуальної аналітики у повсякденному житті. Тема 9. Критерії визначення якості проведення візуального дослідження.</p>	Практичне заняття 9	10*	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни. Проведення модульного контролю № 3 Прийоми застосування маніпулятивних технологій в сучасних друкованих ЗМІ України
	Самостійна робота		1. Візуальна психодіагностика. 2. Передісторія візуальної психодіагностики. 3. Сучасні концептуальні тенденції візуальної психодіагностики. 4. Поняття візуалізації. 5. Проективні методики, їх види: конститутивні, конструктивні, катартичні, рефрактивні, експресивні, імпресивні, адитивні.
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
<ul style="list-style-type: none"> • Мультимедійний проектор; • Комп'ютерний клас для проведення практичних занять. 			
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ковалев Е. М., Штейнберг И. Е. Качественные методы в полевых социологических исследованиях // Под ред. И. Штейнберга. – СПб.: Алетейя, 2009. – 356 с. 2. Ядов В. А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности. - М.: Добросвет, 1999. - 700 с. 3. Моргун В.Ф. Основи візуальної діагностики. Навч. посібн. / В. Моргун, І. Тітов. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2009. – 456 с. 4. Романенко Ю. В. візуальна аналітика: проблеми вивчення / Ю. В. Романенко. . – К. : Ун-т ім. Т. Шевченка, 2018. – 484 с. 5. Введение в психодиагностику / Под ред. С.Блоха // Пер. с англ. – Амстердам -Киев: Изд-во Фера, 1997. – 340 с. 6. Скребець В.О. Основи психодіагностики: Навч. посіб. / В. Скребець. – К.: Слово, 2013. – 402 с. 7. Практикум по общей, экспериментальной и прикладной психологии / Под ред. А.А. Крылова, С.А. Маничева. – СПб. : Питер, 2007. – 364 с. 			
ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)			
<ul style="list-style-type: none"> • Курс передбачає роботу в колективі. • Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. • Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. • Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. • Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. • Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. • Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів. • Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті. • За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів. 			
*КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ			

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання студентом 30 балів у сукупності за всіма темами дисципліни		
Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на заняттях, у т.ч.:	
	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування 0,55 балу
	• участь у експрес-опитуванні	за кожну правильну відповідь 0,25 балу
	• доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді), підготовка реферату	за кожну презентацію (реферат) максимум 3 бали
	• усне опитування, тестування, розробка та написання проекту експертизи	за кожну правильну відповідь 0,5 балу
	• участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання	за кожну правильну відповідь 2 бали
	• проведення та участь у діловій грі	за кожну участь 1 бал
РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)	Модульний контроль № 1 « ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ВІЗУАЛЬНОЇ АНАЛІТИКИ »	максимальна оцінка – 10 балів
	Модульний контроль № 2 « ОСНОВИ ВІЗУАЛЬНОЇ АНАЛІТИКИ ДОСЛІДЖЕНЬ »	максимальна оцінка – 10 балів
	Модульний контроль № 3 « ПРИЙОМИ ЗАСТОСУВАННЯ ВІЗУАЛЬНОЇ АНАЛІТИКИ В ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ »	максимальна оцінка – 10 балів
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських та Міжнародних конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.	Звільняється від заліку
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ Залік	Метою іспиту є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Залік проходить у формі проведення самостійно (авторської) розробленої соціальної маніпуляції.	30 балів

ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ

бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /зачис в екзаменаційній відомості
0	<p>Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях.</p> <p>Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь.</p> <p>Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.</p>	<p>Високий</p> <p>Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.</p>	<p align="center">Відмінно / Зараховано (А)</p>
9	<p>Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.</p> <p>Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.</p>	<p>Достатній</p> <p>Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни</p>	<p align="center">Добре / Зараховано (В)</p>
7	<p>Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності.</p> <p>Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.</p>	<p>Достатній</p> <p>Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.</p>	<p align="center">Добре / Зараховано (С)</p>
4	<p>Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.</p>	<p>Середній</p> <p>Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни</p>	<p align="center">Задовільно / Зараховано (D)</p>

60-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)
9:	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) <i>В залікову книжку не представляється</i>
4	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) <i>В залікову книжку не представляється</i>